

ประชาชนคนธรรมดา

สิทธิของประชาชน ตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
เป็นกฎหมายที่จัดทำขึ้นเพื่อรองรับ 'สิทธิได้รู้' (rights to know)
ของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยซึ่งประชาชนสามารถใช้สิทธินั้นได้ตามกฎหมาย โดยสาระสำคัญของสิทธิดังกล่าว

1. ในภาคขอคำปรึกษาเกี่ยวกับงานปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
2. สิทธิเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการ บุคคล ไม่ว่าจะมีส่วนได้เสีย เกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจสอบ ขอสำเนา หรือ ขอสำเนาที่มีคำสรุปของถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา 9 ได้
3. สิทธิขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ นอกเหนือข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชการโฆษณา นุภาพษา หรือ จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้แล้ว
4. สิทธิที่จะได้รู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน สิทธิในภาคขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ไม่ถูกต้องตามที่แจ้งหรือ ซึ่งรวมถึงสิทธิอุทธรณ์ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับของข้อมูลข่าวสารนี้
5. สิทธิในภาคดำเนินการในภาคหน่วยงานของรัฐ คนใช้ควมสามารถ คนเสมือใช้ควมสามารถ หรือ เข้าของข้อมูลถึงแก่บุคคล
6. สิทธิในภาคของเอกชน เมื่อเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลที่ต้องการไว้ให้ประชาชนตรวจสอบ ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือ ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือ เห็นว่าตนไม่ได้รับควมสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร
7. สิทธิในภาคอุทธรณ์ เมื่อเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของข้อมูลข่าวสารนี้ให้เปิดเผยข้อมูล ข่าวสาร หรือ มีคำสั่ง ไม่สรุปคำสั่งคำค้นของข้อมูลข่าวสารนี้ได้เสีย หรือ ไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือ ลบข้อมูลข่าวสาร ตามที่มีคำขอ

สำหรับหน่วยงานของรัฐนั้น

พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ได้กำหนดให้ดำเนินงานภายใต้
กรอบและแนวทางแห่ง พ.ร.บ. ดังกล่าวโดยมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการ
เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ/ข้อมูลผลการดำเนินงานของหน่วยงาน
ให้ประชาชนได้รับทราบใน 3 รูปแบบ หรือ 3 วิธีการ ดังนี้คือ

1. การนำข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กฎหมายกำหนดไปลงพิมพ์ในสารนิพนธ์
นุเบกษา (มาตรา 7)

มาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้กำหนดให้
หน่วยงานของรัฐต้องลงข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 7 ลงพิมพ์
ในสารนิพนธ์นุเบกษา คือ

1. โฉนดสร้างและภาพถ่ายของที่ดินทำกินในป่า
2. สำเนาอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
3. สถานที่ติดต่อเพื่อขอข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในป่าติดต่อกับ

หน่วยงานของรัฐ

4. กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ทะเบียนแบบแผน
นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้เฉพาะที่จัดทำขึ้นโดยมีสภาพอย่างถาวร เพื่อให้มีผลเป็น
การทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

5. ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

2. การจัดทำให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้
ประชาชนเข้าถึงสะดวก

มาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้กำหนดให้
หน่วยงานของรัฐจัดทำให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 9 ของ
กฎหมาย เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงสะดวกได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

(ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2541 เรื่อง
หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าถึงสะดวก)

/ได้แก่...

ได้แก่ 1. ข้อจำกัดให้มิได้ดำเนินการที่หรือสถานที่อื่นซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับสถานที่ที่
 1. โดยคณะกรรมการ ข้อจำกัดทำขึ้นที่หรือสถานที่อื่นซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับสถานที่ที่
 2. สภาเทศบาลนครหรือเทศบาลเมือง ๔๗๗ ในกรณีที่ข้อจำกัดซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับ
 3. เข้ามาตรวจดูที่ กฎหมายได้กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิเข้าชมสถานที่ที่มิได้ปิดกั้นของ
 4. ทั่วไป ข้อจำกัดซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับสถานที่ที่มิได้ปิดกั้นของ
 (public inspection) อย่างไรก็ตามที่สภาเทศบาลนครได้กำหนดไว้ได้แก่ ผลการพิจารณา
 1. วัตถุประสงค์ที่มีผลโดยตรงต่อประชาชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง
 2. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่เข้า
 3. หน่วยงาน 1. โดยสภาเทศบาลนครและสภาเทศบาลเมือง ๔๗๗ ในกรณีที่สภา
 4. 1. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่
 5. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่
 6. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่
 7. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่
 8. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่
 9. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่
 10. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่

3. การเปิดเผยหรือการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวกับประชาชนหรือข้อมูลข่าวสาร
 เป็นเฉพาะราย (มาตรา 11)

มาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้กำหนดให้
 1. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่
 2. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่
 3. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่
 4. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่
 5. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่
 6. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่
 7. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่
 8. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่
 9. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่
 10. วัตถุประสงค์ซึ่งมีผลโดยอ้อมต่อประชาชน ในกรณีที่สภาเทศบาลนครไม่

หลักปฏิบัติ = ถ้ามีผู้มาขอรับข้อมูลข่าวสารอันใดโดยขอทราบและคำขอของผู้นั้น ผู้รับข้อมูล
ข่าวสารที่ติดต่อจากผู้ในลักษณะที่กล่าวข้างต้นได้ทราบแล้ว ให้รีบนำเรื่องมาขอจากผู้ผู้รับผิดชอบ
ข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอในเวลาอันสมควร ซึ่งขอเห็นได้ว่ารูปแบบการขอรับข้อมูลข่าวสารให้แก่น
ประชาชนตามวิธีนี้ มีลักษณะเป็นกาขอรับข้อมูลข่าวสารให้แก่นผู้ขอเป็นรายกรณี ซึ่งมีการ
แตกต่างกัน ซึ่งนักปกครองที่ขอทราบของแต่ละคน ซึ่งขอรับได้ว่าเป็นกาขอรับข้อมูลข่าวสารให้แก่น
ประชาชนเป็นรายกรณี

